Gujarati Proverbs.

In Gujarati and English with their pronunciations.

૧	અતિ લોભ તે પાપનું મૂળ	Avarice is the root of all evils, ઍવરીસ ઇઝ ધ રૂટ્ ઑવ્ ઑલ્ ઇવલ્સ
૨	અગી બોલ્યા અગી ફોક	To think at night and forget at day, ટુ થીન્ક એટ્ નાઇટ્ એન્ડ ફર્ગેટ્ એટ ડે
૩	આખર ધુળની ધુળ	Dust thou art and shalt to dust return, ડસ્ટ્ ધૌ આર્ટ એન્ડ સૅલ્ટ ટુ ડસ્ટ રીટર્ન
૪	અતિશયમા સાર નહી	Pleasure in excess in Criminal, પ્લેઝર ઇન એક્સેસ ઇન્ ક્રીમીનલ્
૫	અર્થ સર્યા પછી વૈદ વેરી.	When the cow is old she is soon sold, વ્હેન્ ધ કૌવ ઇઝ ઑલ્ડ, શી ઇઝ સુન સૉલ્ડ
૬	અણી ચુક્યો સો વર્ષ જીવે	Threatened folks live long,
૭	અન્ન તેવા ઓડકાર	As you make your bed so you lie on it, એઝ યુ મેક્ યૉર બેડ સો યુ લાઇ ઑન ઇટ્
૮	એક પથ ઓર દો કાજ	To kill two birds with one stone, ટુ કીલ્ ટુ બર્ડ્ઝ વીથ્ વન્ સ્ટોન્.
૯	એક હાથે તાળી ન પડે	It takes two to make a quarrel, ઇટ ટેઇક્સ ટુ ટુ મેઇક્ આ ક્વૉરલ્.

૧૦ એક કરતાં બે ભલા. Two hoads aro better than one, ટુ હેડઝ આર બેટર્ ધેન્ વન્

૧૧ એક મ્યાનમાં બે તરવાર ન સમાય Never carry two faces under one stone, નેવર્ કેર્રી ટુ ફેસીસ અન્ડર્ વન સ્ટોન્

૧૨ એકને પાપે વહાણ ડુબે All might perish, for the sake of one Jonah, ઑલ્ માઇટ પેરીશ્ ફૉર ધ સેઇક્ ઑવ્ વન જોના

૧૩ આગ લાગે ત્યારે કુવા ખોદે To shut the table door when steed is stolen, ટુ શટ્ ધ ટેબલ્ ડૉર વ્હેન સ્ટીડ્ ઇઝ સ્ટોલન્

૧૪ ઉછીનાની મા મુઇ He that goes a-borrowing goes a-sorrowing, હી ધૅટ્ ગોઝ અબૉરો-ઇન્ગ્ ગોઝ એ સોરૉઇન્ગ્

૧૫ ઉજ્જડ ગામમા એરંડો પ્રધાન A heron is a king among hundred crows, એ હીરૉન ઇઝ એ કીન્ગ ઍમગ હન્ડ્રેડ ક્રોઝ

૧૬ ઉતાવળા સો બાવળા ને ધીરા સો ગંભીર He that goes softly goes slowly હી ધૅટ ગોઝ સૉફ્ટલી ગૉઝ સ્લૉલિ

૧૭ ઉટના મોને ઝાંખરૂ Look before you leap, લુક્ બીફૉર યુ લીપ

૧૮ ઉના પાણીએ કઇ ઘર બળતાનુ નથી. You cannot kill a dog with a bone, યુ કેન નોટ્ કીલ્ એ ડૉગ વીથ્ એ બોન્

૧૯ ઉંદર બીલાડાનો મેળ. Like dog and cat, લાઇક્ ડૉગ એન્ડ કેટ્

૨૦ ઇશક આંધળો છે	Love is blind, લવ ઇઝ બ્લાઇન્ડ.
૨૧ આમણની પુંજી દામણમા	To rob Peter to pay Poul, ટુ રૉબ્ પીટર ટુ પે પૉલ.
૨૨ કરણી તેવી પાર ઉતરણી, વાવશો તેવુ લણશો	As you sow, so shall you reap,
૨૩ ચાકરી વિના ભાખરી નહી	No gains without pains, નૉ ગેઇન્સ વીધૌટ્ પેઇન્સ્
૨૪ કાલ કોણે દીઠી છે? ૨૫ કાલની વાત કાલ જાણે	Many a slip between the cup and the lip, મેની એ સ્લીપ્ બીટ્વિન્ ધ કપ્ એન્ડ્ ધ લીપ
૨૬ કપાળે કપાળે જુદી મતી.	Many men, many minds, મેની મેન, મેની માઇન્ડઝ
૨૭ કામ એટલો અર્થ.	Keep no more cats than will catch no mice, કીપ નૉ મૉર્ કૅટ્સ ધૅન વીલ્ કેચ નૉ માઇસ
૨૮ કાંકરે કાંકરે પાળ બંધાય ને ટીપે ટીપે સરોવર ભરાય.	Many a little makes a muckle, (મેનિ એ લીટલ્ મેકસ એ મકલ)
૨૯ કુંભાર કરતાં ગધેડા ડાહ્યા.	Fools rush in, where angels fear to tread,
૩૦ કીડીને કણ અને હાથીને મણ	In the Ant's house, A little dew makes a great deluge, ઇન ધ એન્ટસ હાઉસ, એ લીટલ ડ્યુ મેકસ એ ગ્રેટ ડીલ્યુજ.
૩૧ ઓડે ઉંદર અને ભોગવે ભોરીંગ.	One sows, another reaps, વન સોઝ, અનઅધર રીપ્સ.

૩૨ કમજોર અને ગુસ્સા A little pet is soon hot, એ લીટલ
ભોત. પેટ્ ઇઝ સુન હૅાટ્

૩૩ ખાળે ડુચા અને દર- Peeny wise, and pound roolish,
વાજા મોકળા પેની વાઇઝ્ ઍન્ડ પાઉન્ડ ફુલીસ

૩૪ ખાધે પીધે દીવાળી Burning the candle at Both
અને ઉગરે ઉચ્ચાટ. ends, બર્નીંગ ધ કેન્ડલ એટ બૅાથ એન્ડઝ

૩૫ ખોટો રૂપીઓ ચળકે Empty vessels make most soun-
ઘણો. ds, એમ્પટી વેસલ્સ મેક મોસ્ટ સાઉન્ડ્ઝ,

૩૬ ખાય તે ધાય. Quick at meat, quick at work, ક્વીક એટ મીટ્ ક્વીક એટ વર્ક

૩૭ ખાઓ તેનું ખોદો નહીં Cast no dust in the well that gives you water, કૅસ્ટ નો ડસ્ટ ઇન ધી વૅલ્ ધૅટ ગીવ્ઝ યુ વૅાટર્

૩૮ ગરજે ગધેડાને બાપ Necessity has no low, નેસેસીટી
કહેવા હૅઝ નો લૅા [અનનીસ્સ્ડ.

૩૯ ગાડી દેખી પગ થાકે Unknown, Uumissed, અનનોન્,

૪૦ ગામમા પેસવાના સા Boggers have no right to be
સા અને પટેલ ત્યા chooseis, બેગર્સ હૅવ્ નો રાઇટ્ ટુ
ઉના પાણી બી ચુઝર્સ [એમ્સ ધ હાર્મલેસ્.

૪૧ ગરીબનો બેલી રામ. God aims the Harmless, ગૅાડ

૪૨ ગુમડુ ફૂટ્યુ ને વૈદ A fig to the docter when
વહેરી. cured, એ ફીગ ટુ ધ ડૉક્ટર વ્હેન ક્યુઅર્ડ.

૪૩ ગામ ત્યા ઢેડવાડો. No roso without a thorn, નો
રોઝ વીધાઉટ એ થૅાર્ન.

૪૪ ગોળ ઘાલે તેવું ગળ્યુ The sweetest wine makes the

આય.	sharpest vinegar, ધી સ્વીટેસ્ટ વાઇન્ મેકસ ધ સાર્પેસ્ટ વીનીગર.
૪૫ ઘોડે ચડે તે પડે.	Every tide has its ebb, એવરી ટાઇડ્ હેઝ ઇટસ એબ્
૪૬ ઘરના છોકરાં ઘંટી ચાટે ને ઉપાધ્યાયને આટો આપે.	Charity begins at home, ચૅરિટી બીગીન્સ ઍટ્ હોમ્
૪૭ ઘરમા હાહા ફુરતી કરે ને બાહારતો લાલા સાહેબ.	He robes his belly to provide for his back, હી રૉબ્ઝ હીઝ બેલી ટુ પ્રૉવાઇડ્ ફૉર હીઝ બેક્
૪૮ ઘર વેચીને તીર્થ કરવું.	To sell one's house and set out on a pilgrimage, ટુ સેલ વન્સ હાઉસ એન્ડ સેટ આઉટ્ ઓન એ પીલગ્રીમેઇજ.
૪૯ ચાલતા બળદને આર ઘોચવી નહીં.	Do not spur a free horse, ડુ નૉટ્ સ્પર્ એ ફ્રી હૉર્સ.
૫૦ ચાર દીવસની ચાદરણી	A new broom sweeps clean,
૫૧ ચીંતા બડી અભાગણી, ચીંતા ચીત્તા સમાન	Anxiety is worse than death, એન્કસાઇટી ઇઝ વર્સ ધૅન ડૅથ્.
૫૨ ચોરને પોટલે ધુળાની-ધુળ.	Wisdom and Goodness to the Vile seem Vile, વ્હીસડમ્ ઍન્ડ ગુ-ડનેસ ટુ ધિ વાઇલ્ સીમ્ વાઇલ્.
૫૩ ચોરની ચાર અને જો-નારની બે.	Set a thief to catch a thief, સેટ્ એ થીફ્ ટુ કેચ એ થીફ્.
૫૪ ચોરનાં હાહા શીંકે ન ચડે.	Ill gotten goods never prosper, ઇલ્ ગૅાટન ગુડસ્ નેવર્ પ્રૉસ્પર.
૫૫ ચોરના ભાઇ ઘરીચોર.	Set a thief to catch a thief, સેટ્ એ થીફ્ ટુ કેચ્ એ થીફ્.

૫૬	ચાર મળે ત્યાં ચોટલાં ને વાળે ઉંધા ઓટલા.	Too many cooks spoil the soup, ટુ મેનિ કુક્સ સ્પૉઇલ ધ સુપ.
૫૭	છોકરાથી છાશ ન પીવાય.	a fog cannot be dispelled by a fan, આ ફૉગ કેનનૉટ બી ડીસ્પેલ્ડ બાય એ ફૅન.
૫૮	છાણના દેવને ખાસડાની પૂજા	Like saint, like worship, લાઇક સેંન્ટ લાઇક વરશીપ.
૫૯	જણનારીનું દુ.ખ જણનારી જાણે.	The Wearer best knows where the shoe pinches, ધ વેરર્ બેસ્ટ નોઝ વ્હેર ધ સ્યુ પીન્ચીઝ.
૬૦	જબલગ સાસ, તબલગ આસ	While There is life there is hope, વ્હાઇલ ધેર્ ઇઝ લાઇફ ધેર ઇઝ હોપ
૬૧	જેવા બાપ તેવા બેટા અને વડ તેવા ટેટા.	As is the tree so is the fruit, ઍઝ ઇઝ ધ ટ્રી સો ઇઝ ધ ફ્રુટ્
૬૨	જેની પટીએ બેસીએ તેના ગીત ગાઇએ.	It is an ill guest that never drinks to his host, ઇટ્ ઇઝ એન ઇલ ગેસ્ટ ધૅટ્ નેવર્ ડ્રીન્કસ્ ટુ હીઝ હૉસ્ટ
૬૩	જેવા ભાઇના મોસાળા તેવા બેનના ગીત	Tit for tat, ટીટ્ ફૉર્ ટૅટ.
	સાજન તેવા ભોજન.	Like for like, લાઇક ફૉર લાઇક.
૬૪	જેવો દેશ તેવો વેશ.	When you are at Rome do as they do in Rome, વ્હેન્ યૂ આર ઍટ્ રોમ્ ડુ એઝ ધે ડુ ઇન રૉમ્
૬૫	જોગી વજીર ત્યાં તુંબડું	Like priest like people, લાઇક પ્રીસ્ટ લાઇક પીપલ્
૬૬	જીવતો નર ભદ્રા પામે.	Those who live longest will see most, ધૉઝ હુ લીવ લૉન્ગેસ્ટ વીલ સી મૉસ્ટ.

૬૭ જેના દહાડા પાધરા તેના વેરી આધળા.	The better day the better deed, ધ બેટર્ ડે ધ બૅટર ડીડ્.
૬૮ જેટલો ગોળ નાખશો તેટલુ ગળ્યું થશે.	Plenty Makes dainty, પ્લેન્ટી મેકસ ડેઇન્ટી.
૬૯ જે પીએ શરાબ ઉસકા ખાના ખરાબ.	Counsels in wine seldom prosper, કૌન્સેલ્સ ઇન વાઇન્ સેલ્ડમ પ્રૅાસ્પર્.
૭૦ જેનો અહીં ખપ તેનો ત્યા પણ ખપ.	A bad thing never dies, એ બૅડ થીન્ગ્ઝ નેવર્ ડાઇઝ
૭૧ જેવો સગ તેવો રગ.	A man is known by the company he keeps, (એ મૅન ઇઝ નોન્ બાય ધ કંપની હી કીપ્સ્)
૭૨ પૈસો બચાવ્યો તેને પૈસો મેળવ્યો.	A penny saved is penny gained, ઍ પેનિ સેવ્ડ ઇઝ પેનિ ગેઇન્ડ્
૭૩ ઝાઝાવાળાને ઝાઝી પચાયત	A great ship needs deep water, એગ્રેટ શીપ્ નીડ્ઝ ડીપ્ વૅાટર્.
૭૪ ઝાઝા હાથ રળિયામણા.	Many hands make light work, મૅનિ હૅન્ડ્ઝ મેઇક લાઇટ્ વર્ક.
૭૫ આમણુની પૂજી દામણુમા.	What is got in the country is lost in the shire, વૅાટ ઇઝ ગૅાટ ઇન ધ કન્ટ્રી ઇઝ લૅાસ્ટ ઇન ધ શાયર્
૭૬ અલોકનની ટેવ ઘણી સારી છે.	The Habit of observation is very good, ધ હૅબિટ ઑવ્ ઑબ્ઝર્વેશન્ ઇઝ વૅરિ ગૂડ્
૭૭ ઝાડ તેવા ફળ.	As is the tree so is the fruit, ઍઝ ઇઝ ધ ટ્રી સો ઇઝ ધ ફ્રૂટ.

૭૮ સાંત સૉયાણીએ વેતર વહે.	Too many cooks. spoil the broth, ટુ મૅનિ કુકસ સ્પૉઇલ્ ધ બ્રૉથ્.
૭૯ બહુ તાતણે બળિઓ.	Union is strength, યુનિયન્ ઇઝ સ્ટ્રેન્થ્.
૮૦ ટકાની ડોસીને ઢબુ મુડામણું.	Great toil little work, ગ્રેટ ટૉઇલ્ લીટલ્ વર્ક.
૮૧ ઠોઠ નિશાળીઆને વતરણા ઘણા.	A bad work men quarrels with his tools, ઍ બૅડ્ વર્ક મેન ક્વૉરલ્સ્ વીથ્ હિઝ ટુલ્સ્.
૮૨ ડાહ્યા દીકરો દેશાવર ભોગવે ને ડાહી વહુ ચુલામા પેશે.	All lay load on a willing horse, (આલ્ લે લોડ ઑાન એ ઉવીલીંન્ગ હૉર્સ.)
૮૩ ડુંગરા દૂરથી રળિઆમણા.	Tho Heels look green that are far away. ધ હિલ્સ લુક ગ્રિન્ ધૅટ્ આર ફાર અવે
૮૪ ઢમ ઢોલને માહે પોલ.	Great show and empty pockets, ગ્રેટ્ સ્હો ઍન્ડ ઍમ્પટી પૉકૅટસ
૮૫ ઢેડ ઢેબરે રાજી.	Poor folks are glad of pottage, પુઅર્ ફૉલ્કસ આર ગ્લૅડ આફ્ પૉટેજ.
૮૬ તરત દાન ને મહાપુન.	He gives twice, that gives in a tree, હીગીવ્ઝ ટવાઇસ્, ધૅટ ગીવ્ઝ ઇન ઍ ટ્રી
૮૭ તેજીને ઇસારો, ગધેડા ને ડફણા.	A word is enough to the wise, એ વર્ડ ઇઝ ઇનફ્ ટુ ધ ઉવાઇઝ
૮૮ તેવડ ત્રીજો ભાઇ છે.	A stitch in time saves nine, એ સ્ટીચ ઇન ટાઇમ્ સૅવ્ઝ નાઇન્

૮૯ તાતે ઘાએ બધુ થાય.	stuike when the iron is hot, સ્ટ્રાઇક્ વ્હેન ધ આયર્ન ઇઝ હૉટ.
૯૦ તેની આખમા શનિશ્ચર છે.	He is a gieen eyed monster, હિ ઇઝ એ ગ્રીન્ આઇડ્ મૅાન્સ્ટર્
૯૧ થોડુ બોલવામાં માલછે	Heai twice before you speak once, હિઅર્ ટ્વાઇસ્ બીફૅાર્ યુ સ્પીક્ વન્સ્
૯૨ દગા કીસીકા સગા નહીં	Cheating play never thrives, ચીટીન્ગ પ્લે નેવર થ્રાઇવ્ઝ
૯૩ દયા ડાકણુને ખાય.	He hurts the good, who spares the bad, હીહર્ટસ ધ ગુડ્ હુ સ્પેર્સ ધ બૅડ્.
૯૪ દેવ તેવી પૂજા.	Like priest like people, લાઇક પ્રીસ્ટ લાઇક પીપ્લ્
૯૫ ધરમની ગાયના દાત શા જોવા ?	Never look a gift horse in the mouth, નૅવર્ લુક એ ગીફ્ટ હૉર્સ ઇન ધ માઉથ્
૯૬ નઠારા નિશાળીઆને વતરણા ઘણા.	A bad workmen quarrels with his tools, ઍ બેડ્ વર્કમેન ક્વૅારલ્સ વીથ્ હીઝ ટુલ્સ.
૯૭ નવરો બેઠો નખોદવાળે.	Doing nothing is doing ill, ડુઇન્ગ નથીન્ગ ઇઝ ડુઇન્ગ ઇવૅલ્
૯૮ નવા રાજા નવી પ્રજા.	New Lords new laws, ન્યુ લૅાર્ડ્ઝ ન્યુ લૅાઝ.
૯૯ નહીં મામા કરતાં કાણા મામા સારા	Half a loaf is better than no bread, હાફ્ એ લૅાફ્ ઇઝ બેટર ધૅન નૅા બ્રૅડ્.
૧૦૦ નાચનારીનુ આગણું	Nothing is impossible to a

વાંઢું.	willing mind, નથીન્ગ ઇઝ ઇમ્પૉસીબલ્ ટુ આ વીલીન્ગ માઇન્ડ્
૧૦૧ નાદાનકી દોસ્તી ઓર જીવકા જાન.	The friendship of an ape is tho loss of life, ધ ફ્રેન્ડસીપ્ ઑફ્ એન ઍપ ઇઝ ધ લૉસ્ ઑફ્ લાઇફ.
૧૦૨ નામ તેનો નાશ.	Every tide has its ebb, એવરિ ટાઇડ્ હૅઝ ઇટસ ઍબ.
૧૦૩ નેવના પાણી મોભે ન જાય	Can absurdities become realities, કૅન્ ઍબસરડીટીઝ બીકમ્ રીઍલીટીઝ.
૧૦૪ પચ કહે તે પરમેશ્વર	The voice of tho people is the voice of God, ધ વૉઇસ્ ઑફ્ ધ પીપલ ઇઝ ધ વૉઇસ ઑફ ગૉડ્
૧૦૫ પચકી લકડી એકના બોજ	Many hands make light work, મૅનિ હૅન્ડઝ મૅક્ લાઇટ વર્ક.
૧૦૬ પગ જોઇને પાથરણુ તાણો.	Cut your coat according to your cloth, કટ્ યૉર્ કૉટ્ ઍકૉર્ડીંગ ટુ યૉર ક્લૉથ.
૧૦૭ નામીચો ચોર માર્યો જાય	Once a thief always a thief, વન્સ ઍ થીફ્ ઑલવૅઝ એ થીફ્
✓ ૧૦૮ પહેલી પૂજા પેટની	Necessity has no law, નેસેસીટી હૅઝ નૉ લૉ.
૧૦૯ પારકે પૈસે દીવાળી	Cocks make free with the horse's corn, કૉકસ મૅક્ ફ્રી વીથ્ ધ હૉર્સીસ કૉર્ન
૧૧૦ પાણી પીને ઘર પુ	To shut the stable door when

છવું.	the steed is stolen, ટુ સટ્ ધ સ્ટેબલ ડૉર વ્હેન ધ સ્ટીડ ઇઝ સ્ટૉલન
૧૧૧ પરણેરામાં પહેલી બુ-ણી.	The very beginning in an undertaking, ધ વૅરી બીગીનીન્ગ ઇન ઍન્ અંડર્ ટૅકીન્ગ.
૧૧૨ પારકા છોકરાને જ-તી કરવા.	To be liberal when one has nothing to pay from ones own pocket, ટુ બી લીબરલ વ્હેન વન હૅઝ નથીન્ગ ટુ પે ફ્રૉમ વન્સ આન્ પૉકેટ
૧૧૩ પારકે ભાણે મોહટો લાડવો.	The crow thinks her own bird the fairest, ધ ક્રૉ થીન્કસ હર ઑન્ બર્ડ ધ ફૅરેસ્ટ.
૧૧૪ ફૂલે તે કરમાય.	The best rose will wither at last, ધ બેસ્ટ રૉઝ વીલ ઉવીથર ઍટ લાસ્ટ્
૧૧૫ ફરે તે ચરે ને બાં-ધ્યો ભુખે મરે.	The hand of the dilligent maketh rich, but the soul of the sluggard has nothing, ધ હૅન્ડ્ ઑવ્ ધી ડીલીજન્ટ મેકેથ રીચ, બટ્ ધ સોલ્ ઑવ્ ધ સ્લગાર્ડ હૅઝ નથીંગ.
૧૧૬ ફૂલબાઇના ફૂલ ને છોકરા ખાય ધૂળ.	Vain glory blossoms but never boars, વૅઇન્ ગ્લૉરી બ્લૉઝમ્સ બટ્ નેવર બેર્સ.
૧૧૭ બળીઆના બે ભાગ,	Might is right, માઇટ્ ઇઝ રાઇટ્.
૧૧૮ બાંધી મૂઠી લાખની.	The closed first is equal to a palm, ધ ક્લૉઝ્ડ્, ફસ્ટ ઇઝ ઇક્વલ્ ટુ એ પામ્
૧૧૯ બાયડી વગર ઘર ન	The grey mare is the better

	સોભે.	horse, ધ ગ્રે મેર ઇઝ ધ બેટર્ હોર્સ.
૧૨૦	બારણું ઉઘાડાં ને ખારે ફૂચા.	Penny wise and pound foolish, પેનિવાઇઝ ઍન્ડ પૅાન્ડ ફૂલીસ્.
૧૨૧	બાવા ઉઠ્યા ને બગલમા હાથ.	Beggers fear no rebellion, બેગર્સ ફીઅર નો રીબેલીયન્
૧૨૨	બોલે તેના બોર વેચાય.	A close mouth catches no flies, એ ક્લૅાઝ માઉથ્ કેચીઝ નૅા ફ્લાઇઝ
૧૨૩	બે આખની શરમ.	Out of sight, out of mind, ઑાઉટ્ ઑાફ્ સાઇટ્, ઔટ ઑાવ્ માઇન્ડ્.
૧૨૪	ભણતા પડીત નીપજે અને લખતા લહીયા થાય.	Practice makes perfect, પ્રેક્ટીસ મૅકસ પરફૅક્ટ.
૧૨૫	ભસે તે કરડે નહીં, ને ગાજ્યા મેઘ વરસે નહી	Barking Dogs seldom bite. બાર્કીન્ગ ડૉગ્ઝ સૅલડમ બાઇટ્.
૧૨૬	મફતનુ ખાવુ ને મસીદે સુવુ	He is a free as the wind, હી ઇઝ એ ફ્રી ઍઝ ધ વીન્ડ
૧૦૭	માથે પડી વિશ્વદેવા.	Necessity is the mother of invention નેસેસીટી ઇઝ ધ મધર્ ઑાવ્ ઇનવેનસન્
૧૨૮	મોરના ઈંડા કઇ ચીતરવા પડે ?	A good face needs no paint, એ ગુડ ફૅઇસ નીડઝ નો પેઇન્ટ્
૧૨૯	માથુ આપે તે મિત્ર	A friend in need is a friend in deed, એ ફ્રેન્ડ ઇન નીડ ઇઝ એ ફ્રેન્ડ ઇન્ડીડ્
૧૩૦	મોટા એટલા ખોટા.	The finest shoe often hurts the foot, ધ ફાઇનેસ્ટ સ્યુ ઑાફ્ન્ હર્ટસ ધ ફૂટ.

૧૩૧ માગ્યા વિના મા ન પીરસે. A closed mouth Catches no flies, એ ક્લૉઝ્ડ માઉથ્ કેચીઝ નૉ ફ્લાઇઝ્.

૧૩૨ મોહોડે મીઠાશ ને પેટમા પાળી. God in his tongue ! devil in his heart, ગૉડ ઇન હીઝ ટન્ગ એન્ડ ડેવીલ ઇન હિઝ હાર્ટ

૧૩૩ મોટાનાનશીબ મોટા Fortunes favours the brave, ફૉર્ચ્યુન્સ ફેવર્સ ધ બ્રેવ્

૧૩૪ મશ્કરીની ખસકરી થાય. Jesting lies bring serious sorrows, જેસ્ટીન્ગ લાઇઝ બ્રીન્ગ શીરીઅસ સૉરોઝ.

૧૩૫ મો જોઇને ટીલુ કરવુ. For a mischievous dog, a heavy clog, ફૉર એ મીચીવીઅસ ડૉગ અ હેવિ ક્લૉગ્

૧૩૬ મન ચંગા તો કથરોટમા ગંગા Nothing is impossible to a willing mind, નથીન્ગ ઇઝ ઇમ્પૉસીબલ્ ટુ એ વીલીન્ગ માઇન્ડ્

૧૩૭ મન હોય તો માળવે જવાય. When the will is ready, feet are light, વ્હેન ધ વિલ્લ ઇઝ રેડી, ફીટ્ આર લાઇટ્.

૧૩૮ મોં જોઇને ટીલુ કરવુ. Fortune goes by favour, ફૉર્ચ્યુન ગોઝ બાય ફેવર.

૧૩૯ મડાય ત્યા છડાય. Conveniences have inconveniences and Comforts have their crosses, કનવીનીઅનસીઝ હૅવ ઇનકન્વીનીઅન્સીઝ એન્ડ કમ્ફર્ટસ હૅવ્ ધેર ક્રોસીઝ.

૧૪૦ મરતાને સૌ મારે. If a man once fall all will tread upon him, ઇફ્ એ મેન્ વન્સ ફૉલ્ ઑલ વીલ્ ટ્રેડ અપૉન હીમ,

૧૪૧ માગનારને પણ મ- રવુ ન ગમે. Life is sweat, લાઇફ ઇઝ સ્વીટ્. [મિર લાઇફ સન.

૧૪૨ યથા રાજા તથા પ્રજા. Like father like son, લાઇક ફા·

૧૪૩ રાજાને ગમતી રાણી અને છાણા વીણતી આણી. Fair is not fair but that which pleaseth, ફૅર્ ઇઝ નૉટ ફૅર બટ ધેટ્ વ્હીચ પ્લીઝેથ્.

૧૪૪ રાઇના પાડ રાતે વરી થયા Every rogue is out rogued at last, એવરી રૉગ્ ઇઝ આૅાટ રૉગ્ડ એટ લાસ્ટ્.

૧૪૫ રામનામ જપના પ- રાયા માલ અપના. (See. 132)

૧૪૬ રાજા વાજા ને વાદરા (બરાબર) A kings favour is no enheritance, એ કીન્ગ્ઝ ફૅવર્ ઇઝ નૉ ઇનહરીટન્સ્.

૧૪૭ રાતો જાય તે મુઆ ની ખબર લાવે. A barren sow was never good to pigs, એ બૅરન સો વૉઝ નેવર્ ગુડ ટુ પીગ્ઝ.

૧૪૮ રાણા મામા કરતા કાણા મામા સારા. Better late than never, બેટર્ લૅઇટ્ ધૅન્ નેવર્

૧૪૯ રાતે વહેલા જે સુઇ, વહેલા ઉઠે વીર, બળ બુદ્ધિ બહુ ધન, વધે સુખમા રહે શરીર Early to bed and early to rise makes a man healthy wealthy and wise, અર્લી ટુ બેડ્ ઍન્ડ્ અર્લી ટુ રાઇઝ, મેકસ એ મેન્ હૅલ્થી વૅલ્થી ઍન્ડ વાઇઝ્

૧૫૦ રામ રામ, તો કહે શીંગણા. A talk of chalk and you of cheese, એ ટૉક ઑાવ્ ચૉક એન્ડ યુ ઑાવ્ ચીઝ્.

૧૫૧ રાતળીઓ ટુકડે રાજી Poor folks are glad of pottage, પુઅર ફૉક્સ આર ગ્લેડ્ ઑાવ્ પૉટેજ.

૧૫૨ રાવણ સરખાનું પણ રાજ ગયુ. Arthur himself had but his time, આરથર હીમ્સેલ્ફ હૅડ્ બટ હીઝ ટાઇમ.

૩	રજનું ગજ અને કીડાનો કુંજર.	To make a mountain of a molehill, ટુ મેક્ એ માઉન્ટેઇન ઑવ્ એ મૉલ્ હીલ્
૧૫૪	રાધે કોઇ ને જમે કોઇ.	God cures and doctors takes the fee, ગૉડ ક્યુઅર્સ એન્ડ ડૉક્ટર્સ ટેઇક્સ ધ ફી.
૧૫૫	રહેનો આપથી, જાય તો સગા બાપથી.	It is invain to watch a really bad woman, ઇટ ઇઝ ઇન વેઇન્ ટુ વૉચ એરીઅલી બૅડ વુમન્ [ઇન એ પ્લે.
૧૫૬	રગમા ભગ.	Play ends in a play, પ્લે એન્ડઝ
૧૫૭	રૂપની રડે અને કરમની ખાય	Beauty weeps and fortune joys,
૧૫૮	રાગ એટલો દ્વેષ અને દ્વેષ એટલો શોક.	Anger begets malice, malice brings sorrow, ઍન્ગર્ બૅગેટ્સ મૅલાઇસ્ મેલેઇસ બ્રીન્ગઝ સૉરો.
૧૫૯	લગાર દેવતાએ આગ જમે	A little spark makes a great flame, એલીટલ્ સ્પાર્ક મેઇક્સ એ ગ્રેટ્ ફ્લેઇમ
૧૬૦	લાખ મળતા નથી અને લખેસરી થતા નથી.	Poor fooks are glad of Pottage, પુઅર્ ફૂક્સ આર ગ્લેડ્ ઑવ્ પૉટેજ.
૧૬૧	લાકડાના દેવ ને ખાસડાની પુજા.	Like saint like offoring, લાઇક્ સેઇન્ટ લાઇક્ ઑફરીન્ગ.
૧૬૨	સિવશો ઓટલા તો પામશો રોટલા.	Keep your shop, and your shop will keep you, કીપ્ યોર્ શૉપ્ એન્ડ યૉર શૉપ્ વીલ્ કીપ યુ.
૧૬૩	થોડું ઉન અને ઘણી બુમ. કમજોર અને ગુસ્સા બોત.	Much cry and little wool, મચ્ ક્રાય એન્ડ લીટલ ઉલ.

૧૬૪ મશ્કરી કરીએ તો મશ્કરી થાય.	To givc and take, ટુ ગીવ્ ઍન્ડ ટેઇક્.
૧૬૫ લેનેકુ હક્કડ ઓર દેનેકુ પથ્થર.	Prompt in receiving but loth in paying, પ્રૉમ્પટ્ ઇન રીસીવીંગ બટ્ લૉથ્ ઇન પેયીન્ગ્.
૧૬૬ લોભને થોભ નહીં.	A covetous man never thinks he has enough, એ કૉવેટસ મેન નેવર્ થીન્કસ્ હી હેઝ ઇનફ્.
૧૬૭ લોભે લક્ષણ જાય.	Rapacity is the offspring of Avarice, રૅપેસીટી ઇઝ ધ ઑફ્ સ્પ્રી-ન્ગ ઑવ્ એવેરાઇસ્.
૧૬૮ લોભીઆ વસે ત્યા ધૂતારા ભુખે ન મરે	Credulous hearts are the prey of crafty ones, ક્રેડ્યુલસ હાર્ટસ આર પ્રે ઑવ્ ક્રેફ્ટી ઉવન્ઝ.
૧૬૯ લેનેગઇ પૂત ને ખો ઇ આઇ ખસમ.	Many go out for wool, and come home shorn મૅનિ ગો ઔટ ફૉર ઉવુલ, ઍન્ડ કમ હૉમ સ્હૉર્ન.
૧૭૦ લૂખા લાડ ખોચીએ ખાડ	Praise withoot profit puts little into the pocket, પ્રેઇઝ વીધૌટ પ્રૉ-ફીટ પુટસ લીટલ ઇન્ટુ ધ પૉકેટ.
૧૭૧ લોભીના કરમમાં ધુ-ળનીધુળ.	Poor indeed is he who thinks he has never enough, પુઅર ઇ-ન્ડીડ ઇઝ હી હુ થીન્કસ હી હૅઝ નેવર ઇનફ્.
૧૭૨ લાયકને સૌ આવી મળે.	Deserve success and you shall command it, ડીઝર્વ સકસેસ ઍન્ડ યુ શૅલ્ કમાન્ડ ઇટ્.